

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 26. juni 2012

4. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik

KOM (2011) 0607, KOM (2011) 0610, KOM (2011) 0611, KOM (2011) 0612, KOM (2011) 0614, KOM (2011) 0615

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender) den 24. april 2012. Ændringer er markeret med en streg i marginen.

1. Resume

Formandskabet ventes at gøre rede for status for forhandlingerne om den fremtidige samhørighedspolitik med fokus på de opnåede resultater inden for finansielle instrumenter, indtægtsgivende projekter, resultatgennemgang og tematisk koncentration. Formandskabet ventes at søge at opnå en foreløbig enighed om et eller flere af disse emner. Efterfølgende vil medlemslandene kunne tilkendegive deres overordnede synspunkter vedrørende den fremtidige samhørighedspolitik.

2. Baggrund

Kommissionen har den 6. oktober 2011 fremlagt forslag til de nye strukturfondsforordninger, der skal erstatte de nuværende forordninger EF 1080/2006 om den Europæiske Fond for Regionaludvikling, EF 1081/2006 om den Europæiske Socialfond, EF 1082/2006 om Europæiske Gruppe for Territorialt Samarbejde, EF1083/2006 om generelle bestemmelser for samhørighedspolitikken og EF 1084/2006 om Samhørighedsfonden. Forslaget erstatter desuden dele af den nuværende RFO (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og dele af den nuværende RFO (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond.

Kommissionens forslag til den overordnede strukturfondsforordning har hjemmel i artikel 177 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, der berettiger Rådet og Europa-Parlamentet til at fastlægge strukturfondenes hovedopgaver, formål og indretning.

3. Formål og indhold

Det foreliggende forslag til forordning vil danne grundlag for implementeringen af målsætningen om en harmonisk udvikling af EU som fastlagt i TEUF artikel 174 for perioden 2014 til 2020.

Den generelle forordning fastlægger de *overordnede principper for indhold og forvaltning af fondene under den fælles strategiske ramme* i de enkelte lande (artikel 1 til 6). Disse principper skal gælde både for samhørighedsfonden, strukturfondene samt landdistrikts- og fiskerifonden. Kommissionens forslag sigter på at opnå en bedre effekt af de anvendte midler i fondene. Dette skal opnås gennem en mere stringent planlægnings- og evalueringsproces og krav til koncentration af indsatsen på bestemte tematiske målsætninger i overensstemmelse med Europa2020-strategien. Den nye institutionelle ramme knyttes eksplicit an til EU's vækst- og beskæftigelsesstrategi, som koordineres i det nyligt skabte europæiske semester.

Den nye ramme består af:

1. En *fælles strategisk ramme*, som vedtages af Kommissionen (og ikke Rådet, som det er tilfældet under den nuværende forordning) for alle EU-lande (artikel 10 til 12 i forslag til den generelle strukturfondsforordning), som udover samhørighedspolitikken ligeledes omfatter landdistriktsfonden (EAFRD) og fiskerifonden (EMFF), der begge er en del af den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik.
2. Efterfølgende indgår landene en *partnerskabskontrakt* med Kommissionen, der fastlægger de nationale rammer for samhørighedspolitikken i det enkelte land for hele programperioden (artikel 13 til 15). Kontrakterne udarbejdes af medlemslandet ved inddragelse af partnerskaber (for eksempel arbejdstager- og erhvervsorganisationer) og skal være baseret på analyser af landenes udviklingsbehov i forhold til den fælles strategiske ramme, de nationale reformprogrammer og tage højde for relevante henstillinger fra Rådet.
3. Samtidigt fastlægger kontrakterne rammerne for implementering og forvaltning af de forskellige *operationelle programmer*, som indsatsen udrulles igennem.
4. Endeligt indeholder partnerskabskontrakten en liste over de *forudsætninger*, der skal være opfyldt (artikel 17 om *ex ante konditionalitet*) vedrørende de forskellige tematiske målsætninger. Kommissionen lægger til grund, at sådanne forudsætninger – for eksempel af administrativ eller lovgivningsmæssig karakter – skal være til stede for at opnå en god effekt af EU-midlerne. Hvor disse endnu ikke er opfyldt, skal landene fastlægge en tidsplan for deres opfyldelse. Ikke-opfyldelse af de fastlagte betingelser kan danne grundlag for, at Kommissionen suspenderer udbetaling af samhørighedsmidlerne. Forudsætningerne vil ligeledes fremgå af partnerskabskontrakten.

På grundlag af partnerskabskontrakten implementeres samhørighedspolitikken, landdistriktsfondspolitikken og fiskerifondspolitikken i de enkelte lande gennem et eller flere programmer (artikel 23 til 27). I forhold til de nuværende forordninger strammes krav om indhold, udformning og anvendelse af indikatorer. Navnlige øges inddragelsen af berørte lokalsamfund i planlægningsprocessen og fordelingen af midler på måder, hvor der ikke tages de samme hensyn til national praksis som hidtil (artikel 28 til 31). Udover en styrkelse af den løbende *overvågning og evaluering* af strukturfondsprogrammerne (artikel 41 til 50) skal Kommissionen i 2017 og 2019 foretage en strategisk gennemgang af implementeringen af programmerne. Resultatet af disse gennemgange skal blandt andet danne grundlag for fordelingen af en resultatreserve til hvilken der afsættes 5 pct. af ressourcerne (artikel 18 og 20).

Forslaget forudser, at *hele samhørighedspolitikken, landdistriktsfonden og fiskerifonden* underlægges en udvidet *makroøkonomisk konditionalitet* (artikel 21)

Der gælder i dag en makroøkonomisk konditionalitet for forpligtigelser fra EU's samhørighedsfond, som gælder for alle EU-lande. Konditionaliteten vedrører de fælles finanspolitiske regler i Stabilitets og Vækstpagten. Konditionaliteten indebærer, at forpligtigelser fra samhørighedsfonden helt eller delvist kan suspenderes, hvis et land ikke efterlever reglerne om at korrigere uforholdsmæssigt store underskud. Det er i dag Rådet, som kan træffe en sådan beslutning.

Forslaget for den generelle forordning udmønter principbeslutningen om udbredelse af den gældende konditionalitet til andre dele af EU's budget, som der blev opnået enighed om i forbindelse med reformen af det økonomiske samarbejde i 2010-2011. Forslaget indeholder således en bestemmelse om udbredelsen af konditionaliteten fra samhørighedsfonden til også at omfatte strukturfondene (regionaludviklingsfonden og socialfonden), landdistriktsfonden og fiskerifonden (forslaget omfatter således ikke den direkte landsbrugs- og fiskeristøtte). Danmark modtager midler fra de fire fonde, som foreslås tilknyttet konditionaliteten. Forslaget indebærer yderligere, at konditionaliteten udbredes til også at gælde andre procedurer og instrumenter i det økonomiske samarbejde end Stabilitets- og Vækstpagten. Der er således bl.a. lagt op til, at konditionaliteten også skal omfatte den nye procedure for makroøkonomiske ubalancer, som er indført med reformen af det økonomiske samarbejde som led i en mere systematisk makroøkonomisk overvågning af landenes økonomier (såsom et skærpet fokus på fx faldende konkurrenceevne, høj gældssætning, overophedede aktivmarkeder m.v.). Alle EU-lande er omfattet af makroudbalancesproceduren.

Begrundelsen for den udvidede makroøkonomiske konditionalitet er, at store offentlige underskud, gæld og økonomiske ubalancer kan hæmme vækst og beskæftigelse. Forslaget vurderes især at kunne få betydning for de lande, der ikke i tilstrækkelig grad efterlever reglerne under det økonomiske samarbejde i EU og betingelser som led i låneprogrammer. I det omfang landene efterlever reglerne i det økonomiske samarbejde og låneprogrambetingelser, vil den udvidede konditionalitet ikke have betydning.

Den foreslåede konditionalitet indebærer konkret en mere trinvis tilgang, hvor Kommissionen kan anmode et land om at fremsætte ændringer til dets partnerskabskontrakt og de relevante programmer, hvis dette vurderes nødvendigt for at understøtte implementeringen af landespecifikke anbefalinger, jf. de overordnede økonomiske retningslinjer og beskæftigelsesretningslinjerne, tiltag specifikke for eurolandene, jf. traktatens artikel 136, eller for at understøtte efterlevelsen af en henstilling under Stabilitets- og Vækstpagtens underskudsprocedure eller en henstilling under proceduren for makroudbalancer. Partnerskabskontrakten kan desuden anmodes ændret med henblik på at maksimere indvirkningen af EU-midler i lande, som har igangværende programmer under EU's betalingsbalancefacilitet, den europæiske finansielle stabilitetsmekanisme (EFSM) og den kommende europæiske stabiliseringsmekanisme (ESM). Ved utilstrækkelig efterlevelse af anmodningen om at ændre partnerskabskontrakten og programmerne for lande, der modtager international lånebistand, kan Kommissionen selv ændre partnerskabskontrakten og programmerne. Endvidere kan Kommissionen helt eller delvist suspendere EU-midler betalinger til det pågældende land.

Den foreslåede konditionalitet indebærer yderligere, at Kommissionen skal suspendere EU-midler (forpligtigelser og betalinger) helt eller delvist, såfremt Rådet beslutter, at det berørte land ikke efterlever, henstillinger (gælder for alle EU-lande) og pålæg (gælder kun for eurolandene) i Stabilitets- og Vækstpagtens underskudsprocedure, hvis et land ikke efterlever gentagne henstillinger og ikke indleverer en tilfredsstillende handlingsplan under makroudbalancesproceduren, eller ikke efterlever tiltag specifikke for eurolandene. Endvidere kan manglende overholdelse af betingelserne knyttet til lån fra EU's betalingsbalancefacilitet, EFSM og ESM føre til en

suspendering af EU-midlerne. Kommissionen skal sikre, at suspenderingen er proportional, effektiv og indebærer ligebehandling.

Suspenderingen af EU-midler ophæves af Kommissionen, når det konstateres, at det pågældende land har ændret sin partnerskabskontrakt, og hvor relevant, har gennemført tiltag særlige for eurolandene, har taget effektive tiltag eller fået ophævet sin underskudsprocedure under Stabilitets- og Vækstpagten, fået godkendt sin handlingsplan for korrektion af ubalancer eller fået ophævet eller sat proceduren i bero eller vurderes at være på sporet i forhold til sit program under EU's betalingsbalancefacilitet, EFSM og ESM. Samtidigt forudses dog også muligheden for en midlertidig højere EU-finansieringssats for kriseramte lande (artikel 22).

Udover – som hidtil – at fremme ligestilling og miljøbeskyttelse forudser Kommissionens forslag, at bekæmpelsen af *klimaforandringer* ligeledes indgår som tværgående hensyn i samhørighedspolitikken (artikel 7 og 8).

Endvidere indeholder forslaget til den generelle forordning en række mere tekniske afsnit om finansieringsinstrumenter (artikel 32 til 40), teknisk assistance (artikel 51 og 52), støttebetingelser (artikel 55 til 61), forvaltnings- og kontrolsystemer, blandt andet med krav om etablering af en akkrediteringsmyndighed, om anvendelse af IT-systemer og indførelse af årlige regnskaber for programmerne (artikel 62 til 80).

Den generelle samhørighedsforordning definerer endvidere, hvilke *områder og formål*, der er støtteberettigede (artikel 81 til 86) under den Europæiske Fond for Regionaludvikling, den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden. Som hidtil vil især de fattigste regioner (defineret ved et regionalt BNP pr. capita på under 75 pct. af EU-gennemsnittet) være støtteberettigede. Systemet med overgangsstøtte, der blev givet til regioner, som tidligere var fattige, foreslås erstattet ved en ny kategori af støtte til mellem-indkomstregioner (defineret som områder med et regionalt BNP pr. capita på 75 til 90 pct. af EU-gennemsnittet). Principperne for tildeling af støtte til de mere velstående regioner samt støtten gennem samhørighedsfonden (der gives til stater med et nationalt BNP pr. indbygger på under 90 pct. af EU-gennemsnittet) opretholdes principielt som hidtil, om end der indføres en overgangsordning for lande, der ikke længere er berettiget til støtte fra Samhørighedsfonden. Det forventes, at samtlige nye medlemsstater samt Portugal og Grækenland omfattes af samhørighedsfonden eller overgangsordninger herfor. I modsætning til tidligere, hvor medlemslandene selv kunne beslutte fordelingen mellem regionalfonden og socialfonden, foreskrives nu mindstekvoter for socialfonden. I de mest velstående regioner foreslås, at 52 pct. af midlerne anvendes under Socialfonden. Endeligt forudses, at det territoriale samarbejde videreføres.

Hertil kommer specifikke bestemmelser, der er fælles for den Europæiske Fond for Regionaludvikling, den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden. Disse foreskriver udarbejdelsen af operationelle programmer (artikel 87 til 99), overvågning, information og kommunikation (artikel 100 til 111), særlige forvaltningskrav – blandt andet om akkreditering af forvaltningsmyndighederne (artikel 112 til 118), finansforvaltning, herunder udbetaling af forskud fra Kommissionen og krav om erklæringer forbindelse med betalinger (artikel 119 til 139) og undtagelser i forbindelse med antallet af kontroller på stedet for små projekter (artikel 140).

Endeligt indeholder forslaget bestemmelser om komitologi, delegerede retsakter og overgangsbestemmelser (artikel 141 til 147).

Forordningen om den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastlægger denne fonds målsætning som støtte til vækst og beskæftigelse og det territoriale samarbejde gennem, erhvervsinvesteringer, infrastrukturinvesteringer, forskning og innovation og støtte til regional og lokal udvikling (artikel 3). Forslaget indeholder bestemmelser om tematisk koncentration af støtteindsatsen (artikel 4) og investeringsprioriteter (artikel 5), med henblik på at sikre, at midlerne anvendes hensigtsmæssigt. Der defineres målintikatorer, således at resultaterne bedre kan evalueres (artikel 6). Endeligt indeholder den særbestemmelser for støtte til byområder (hvortil der øremærkes 5 pct. af regionalfondsmidlerne), områder med særlige geografiske forhold og områder i den yderste periferi af Europa, hvilke er de franske, spanske og portugisiske oversøiske territorier (artikel 7 til 11).

Forordningen om den Europæiske Fond for Regionaludvikling suppleres af en ny forordning om principperne for grænseoverskridende territorielt samarbejde. Til denne del vil der blive afsat ca. 3,5 pct. af de samlede samhørighedsmidler. Udover de ovenfor omtalte støttemuligheder fastlægges, at regionaludviklingsfonden endvidere støtter samarbejdet mellem regioner langs EU's interne og nogle eksterne grænser og kyststrækninger samt interregionalt samarbejde over større afstande (artikel 3 og 4). Udover investeringsprioriteterne i regionfundsforordningen (artikel 5) gives der mulighed for investeringer, der fremmer integration af arbejdsmarkedene, ligestilling, uddannelse og kapacitetsopbygning i tilstødende grænseregioner, samt udvikling og gennemførelse af makroregionale strategier (artikel 6). Endvidere fastlægger forordningen regler for planlægning og administration af det territoriale samarbejde (artikel 7 til 31).

Forordningen om den Europæiske Socialfond forudser, at fonden skal fremme høj beskæftigelse, arbejdskraftens mobilitet, uddannelse, ligestilling, social inklusion og bekæmpelse af fattigdom (artikel 2). Disse målsætninger skal nås gennem investeringer i direkte beskæftigelsesfremmende aktiviteter, men også i uddannelse, aktiv integration og bekæmpelse af fattigdom samt institutionsopbygning (artikel 3). Forslaget indeholder ligeledes bestemmelser om tematisk koncentration af indsatsen (artikel 4) med henblik på at nå størst mulig effekt og definition af målintikatorer (artikel 5) med henblik på at kunne evaluere de opnåede resultater. Implementeringen kan ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter (artikel 6). Der lægges særlig vægt på, at indsatsen fremmer ligestilling (artikel 7) og tager hensyn til mindretal med særlige udfordringer, herunder handicappede (artikel 8). Endvidere bør indsatsen støtte social innovation (artikel 9) og omfatter tværnationalt samarbejde (artikel 10). Endeligt indeholder forordningen en række tekniske bestemmelser om forvaltningen af fonden (artikel 11 til 16).

Forordningen om Samhørighedsfonden fastlægger, at fonden fremmer den økonomiske udvikling i de fattigere EU-lande gennem investeringer indenfor miljøbeskyttelse, bekæmpelse af klimaforandringer og transportinfrastruktur (artikel 2 og 3).

Forordningen om tilpasning af de Europæiske Grupperinger for Territorialt Samarbejde sigter primært på at fremme det grænseoverskridende samarbejde mellem nationale og regionale

myndigheder gennem en række forenklinger af forvaltningsstrukturen for disse grupperinger. Baggrunden er, at den nuværende regulering har vist sig at være forvaltningsmæssig tung, hvorfor der kun i meget begrænset omfang er etableret sådanne grupperinger.

Under rådsmødet for almindelige anliggender den 24. april 2012 blev der opnået en foreløbig enighed ("delvis generel indstilling") vedrørende forhandlingsblokkene for *ex ante konditionalitet, forvaltning og kontrol, monitorering og evaluering, støtteberettigelse og store projekter*. Indenfor forhandlingsblokken om *programmering* udestå alene spørgsmålet om anvendelsen af de landespecifikke anbefalinger vs. det nationale reformprogram som planlægningsgrundlag, idet der blev opnået enighed om de resterende elementer i denne forhandlingsblok. Den foreløbige enighed bevarer hovedindholdet af Kommissionens forslag, men øger medlemslandenes mulighed for at tilpasse udmøntningen til særlige forhold. Indenfor afsnittet om *programmering* forudses endvidere, at den Fælles Strategiske Ramme for samhørighedspolitikken ikke udarbejdes af Kommissionen (som oprindeligt foreslået af Kommissionen), men bliver en anneks til den generelle forordning og således vedtages i henhold til den almindelige beslutningsprocedure.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

De hidtidige drøftelser i Europa-Parlamentets Regi-udvalg bekræfter en grundlæggende støtte til Kommissionens forslag til nye samhørighedsforordninger. Regi-udvalget er dog bekymret over, at Kommissionens forslag pålægger medlemslandene for store restriktioner for anvendelsen af samhørighedsmidlerne og stiller for store krav til planlægning og dokumentation af de opnåede resultater.

Den 19. april blev der fremlagt udkast til rapport, som foreslår at give medlemslandene mere fleksibilitet i kravene til planlægning og evaluering af samhørighedsprogrammerne i de enkelte lande, navnlig i forhold til *ex ante konditionalitet*. Samtidigt forudser udkastet dog en øget inddragelse af regionale og lokale myndigheder samt interesseorganisationer. Endvidere forudser rapporten, at makroøkonomisk konditionalitet og resultatreserve udgår. Den hidtidige udvalgsbehandling viser støtte til rapportens hovedindhold. Rapporten ventes bragt til afstemning i Regi-udvalget inden sommerferien.

5. Nærhedsprincippet

Idet forslaget til forordning vedrører EU's samhørighedspolitik, den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik, kan det kun behandles på EU-niveau. Det er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslag til de nye samhørighedsforordninger ventes at nødvendiggøre ændring af Lov nr. 1599 af 20. december 2006 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Socialfond – som ændret ved lov nr. 1272 af 16. december 2009 og lov nr. 718 af 25. juni 2010 samt afledt, Bekendtgørelse nr. 1132 af 24. november 2008 om henlæggelse af beføjelser til Erhvervs- og Byggestyrelsen efter lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 358 af 18. april 2007 om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 1137 af 26. november 2008 om ændring af bekendtgørelse om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med admini-

stration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 71 af 21. januar 2010 om ændring af bekendtgørelse om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og Bekendtgørelse nr. 207 af 5. marts 2010 om støtteberettigelse, regnskab, revision og kontrol m.v. i forbindelse med udbetaling af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond.

Ligeledes kan forudses, at forslag til nye samhørighedsforordninger vil nødvendiggøre ændring af Lov nr. 309 af 30. april 2008 om administration af forordning om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS).

Desuden kan forslaget indebære, at Lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven), Lov nr. 1552 af 20. december 2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren (fiskeriudviklingsloven) og Lov om erhvervsfremme (Lovbekendtgørelse nr. 1715 af 16. december 2010) skal ændres.

7. Konsekvenser

Forslag til nye samhørighedsforordninger skal ses i sammenhæng med forslaget til den flerårige finansielle ramme 2014 – 2020, som vil have væsentlige statsfinansielle konsekvenser i form af Danmarks årlige bidrag til EU's budget.

Forslaget skal ligeledes ses i sammenhæng med forslaget til ny forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne og forslaget til ny forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, samt forslag om forordning til den Europæiske Fond for Regionaludvikling, forordning om Territorielt Samarbejde, forordning om Grupper for Territorielt Samarbejde, forordning om den Europæiske Socialfond og forordning om Samhørighedsfonden.

Kommissionen lægger op til, at der til samhørighedsfonden og strukturfondene anvendes 336 mia. euro i 2011 priser (ca. 2.503 mia. kr.) over perioden 2014-2020. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 pct. af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 50 mia. kr. over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af EU's samhørighedspolitik.

For Den Europæiske Hav- og Fiskerifond lægger Kommissionen op til, at der anvendes ca. 6,4 mia. euro (ca. 48 mia. kr.) i 2011-priser for perioden 2014-2020. Under forudsætning af Danmark fortsat betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 128 mio. euro (1 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

For den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) lægger Kommissionen op til, at der i faste 2011-priser anvendes ca. 89,9 mia. euro (ca. 674 mia. kr.) for perioden 2014 – 2020. Under forudsætning af Danmark fortsat betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 1,8 mia. euro (ca. 13,5 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Forslaget ventes at styrke beskyttelsesniveauet, idet bekæmpelse af klimaforandringer udover miljøbeskyttelse indgår både som tværgående hensyn og støtteværdigt formål i samhørigheds- politikken.

8. Høring

Forslaget har været i høring hos Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, DA, DI, SALA, LO, FTF, Danske Handicaporganisationer, Forbrugerrådet, Kvinderådet, Sammenslutningen af Danske Småøer, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Fiskeriforening, Danish Seafood Association, Dansk Akvakultur, Landdistrikternes Fællesråd, Greenpeace og WWF Danmark, Håndværksrådet, Finansrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AC, Danske Arkitektvirksomheder, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Tekniq, og de 6 regionale Vækstfora og Danmarks Vækstråd.

Danske Regioner ønsker, at samhørighedspolitikken fortsat omfatter alle regioner, hvorfor man er bekymret over, at regeringen ønsker en reduceret budgetramme for samhørighedspolitikken. Danske Regioner er som udgangspunkt positiv over for hovedarkitekturen i tilrettelæggelsen af den næste strukturfondsperiode mens man i forhold til tematisk koncentration fremhæver nødvendigheden af fleksibilitet i udmøntningen. Danske Regioner finder det tilfredsstillende, at der lægges stor vægt på flerniveaustyring af strukturfondsmidlerne, og at det i forordningen er nøje præciseret, at de regionale parter obligatorisk skal involveres i beslutningerne. Endeligt er det vigtigt at sikre, at forvaltningen af de nye programmer ikke bliver tungere end de nuværende.

Kommunernes Landsforening betoner, at det er vigtigt, at Danmark fortsat modtager støtte fra samhørighedspolitikken. Man er positiv overfor den nye planlægningsramme og ønsker, at kommunerne inddrages i udarbejdelsen af de nye partnerskabskontrakter; samtidigt bør kommunerne indgå i de lokale aktionsgrupper. Vedrørende støtte mellem-indkomstregioner frygter Kommunernes Landsforening, at dette kan svække incitamentet for videre udvikling. Kommunernes Landsforening støtter fokus på de ligestilling, miljø og klimaforandring som tværgående hensyn og ser gerne at proportionalitetsprincippet styrkes yderligere. Endeligt argumenterer Kommunernes Landsforening for øget dokumentation af de opnåede resultater.

Landbrug & Fødevarer er enige i, at de indsatser, der igangsættes via fondene skal ske koordineret, så det sikres, at de komplementerer hinanden. Det er ligeledes vigtigt, at indsatsen måles og evalueres, så den bedste effekt af pengene opnås. Det er dog helt afgørende, at det ikke resulterer i et administrativt tungt set-up. Endvidere bemærker Landbrug & Fødevarer, at ifølge forordningsforslaget art. 59, stk. 1 kan der ikke ydes 100 pct. tilskud til ansøgers bidrag i form af naturalier. Landbrug & Fødevarer mener, det i visse tilfælde bør være muligt at yde 100 pct. tilskud til ansøgers eget arbejde. Endelig finder Landbrug- og Fødevarer, at det er positivt, at forslaget giver mulighed for at yde tilskud til overhead (art. 58), idet man dog vurderer, at satsene er for lave til at dække de reelle indirekte omkostninger.

WWF finder, at samhørighedspolitikken har potentiale til at bidrage til en acceleration af den grønne omstilling og vækst. WWF opfordrer derfor den danske regering til at arbejde for, at både klima og biodiversitet bliver tværgående hensyn i samhørighedspolitikken, og at investe-

ringer i energibesparelser, vedvarende energi, ressourceeffektivitet, forvaltning af biodiversitet og grøn infrastruktur prioriteres i alle regioner. WWF deler regeringens vurdering af, at Kommissionens forslag om at fastsætte målrettede betingelser, som skal opfyldes for at skabe effektive investeringer fra fondene, er positivt, herunder at finansiering kan suspenderes pga. manglende fremskridt i forhold til de aftalte mål i programmerne. WWF støtter ligeledes etableringen af en europæisk resultatreserve, som vil blive uddelt til de bedste projekter, efter gennemgang i 2017 og 2019 – hvor det selvfølgelig er væsentligt, at miljøkriterier indgår og vægtes i vurderingen af projekternes målopfyldelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De hidtidige drøftelser i Rådet og på lavere niveau tyder på en generel støtte til Kommissionens forslag blandt medlemslandene. Visse lande har dog kritiseret Kommissionens forslag om at udvide makrokonditionaliteten til at omfatte alle strukturfonde, men ikke øvrige dele af EU's budget, da man finder, at forslaget primært rammer de store modtagere af midler under samhørighedspolitikken. Enkelte lande har tilkendegivet bekymring om en styrket tematisk koncentration, da man frygter tab af fleksibilitet i udmøntningen af forslaget.

På rådsmødet for almindelige anliggender den 24. april blev der opnået foreløbig enighed i form af en delvis generel indstilling om forhandlingsblokkene *forvaltning og kontrol, støtteberettigelse, store projekter, monitorering og evaluering, ex ante konditionalitet* samt *programmering*; sidst nævnte dog med undtagelse af spørgsmålet om anvendelsen af de landespecifikke anbefalinger (i stedet for det nationale reformprogram) som planlægningsgrundlag.

På teknisk niveau er der opnået gode fremskridt i forhandlingerne om *finansielle instrumenter, indtægtsgivende projekter, resultatgennemgang* samt *tematisk koncentration*. Medlemslandene er grundlæggende enige om målsætningen at fremme anvendelsen af *finansielle instrumenter* (e. g. lån og bankgarantier) i sammenligning direkte tilskud samt at lette den administrative byrde i forbindelse med forvaltningen af *indtægtsgivende projekter*. Vedrørende *resultatgennemgang* og *tematisk koncentration* nærmere medlemslandenes positioner sig, men der udestår stadig en løsning for så vidt angår hensyntagen til særlige forhold, hvilket ønskes af en række medlemslande.

Under rådsmødet den 24. april fremlagde Tyskland med støtte fra en række lande et non paper om "better spending" vedrørende samhørighedspolitikken, som man fra tysk side muligvis vil følge op på under Rådsmødet den 26. juni. I lyset af den europæiske økonomiske krise sigter de tyske overvejelser på at opnå en større vækst- og beskæftigelsesorientering af samhørighedspolitikken. Det kan forudses, at "better spending" dagsordenen fra tysk side vil indgå i en kontekst om at bygge bro mellem konsoliderings- og vækst dagsordenen. Idet de tyske overvejelser primært vedrører forbedringer af implementeringen af samhørighedspolitikken, har de tyske overvejelser dog indtil videre ikke afstedkommet forslag til ændring af samhørighedsforordningerne.

Forhandlingslinjerne ventes fortsat i væsentligt omfang at blive tegnet mellem på den ene side flere af de store modtagere af samhørighedsmidler, som ønsker stor frihed i anvendelsen af midlerne og begrænset kontrol af de opnåede resultater, og på den anden side en række mindre modtagere, der i højere grad lægger vægt på effektivitet og resultatorientering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet set samhørighedspolitikken og finder det hensigtsmæssigt at forbedre samhørighedspolitikken effektivitet ved at fokusere på at styrke beskæftigelsen og fremme intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst – navnlig i Europas mindst velstående regioner, der modtager størstedelen af samhørighedsmidlerne. Udmøntningen af samhørighedspolitikken må ligeledes tage hensyn til nationale forskelle for at kunne blive mere effektiv.

Nærværende forslag til forordning fastlægger ikke budgetrammen for fondene. Der mindes dog om, at regeringen ønsker, at budgetrammen for samhørighedspolitikken og landbrugspolitikken reduceres væsentligt. Regeringen ser i den forbindelse gerne, at midlerne for samhørighedspolitikken i højere grad fokuseres på de mindst udviklede regioner på bekostning af de mere velstående regioner og overgangsregionerne. Danmark er således skeptisk over for etableringen af mellem-indkomstregioner.

Som udgangspunkt er regeringen positiv over for målsætningen i Kommissionens nye forslag om at forbedre effektiviteten af i de berørte politikker og støtter etablering af en fælles strategisk ramme og partnerskabskontrakt for udviklingsfondene under samhørighedspolitikken og Landdistriktsfonden og Hav- og Fiskerifonden.

En fælles planlægningsramme for de 5 fonde vil forbedre koordinationen af indsatsen under fondene og samtidigt styrke den politiske kontrol. Regeringen er i den sammenhæng positiv overfor, at partnerskabskontrakterne udmøntes gennem en stringent planlægningsproces, der er målrettet mod opfyldelsen af Europa 2020 målsætningerne, og at programmeringen underkastes kontrol fra Kommissionen.

Henset at store offentlige underskud og høj gældssætning samt økonomiske ubalancer hæmmer en gunstig økonomisk udvikling og høj beskæftigelse, må udvidelsen af makroøkonomisk konditionalitet vurderes positivt. Regeringen støtter derfor en udvidelse af den makroøkonomisk konditionalitet indenfor samhørighedspolitikken til også at omfatte strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden og en udvidelse til andre processer og instrumenter i det økonomiske samarbejde, udover Stabilitets- og Vækstpagten, herunder proceduren for makroøkonomiske ubalancer, som Danmark er omfattet af. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at eventuelle beslutninger om suspension af EU-midler vedrørende et medlemsland træffes i Rådet og ikke af Kommissionen alene. Samtidigt er regeringen skeptisk overfor midlertidigt forøgede støttesatser til kriseramte lande, idet dette kan svække deres incitament til at anvende samhørighedsmidlerne målrettet.

Regeringen støtter forslaget om at fastsætte målrettede betingelser, som skal tilvejebringes med henblik på at skabe grundlag for effektive investeringer fra fondene (ex ante og ex post konditionalitet) og etableringen af en resultatreserve, i det omfang, at disse tiltag bidrager til en mere effektiv anvendelse af midlerne og fortsat giver den fornødne fleksibilitet til sektorspecifikke indsats.

Regeringen finder dog, at Kommissionens forslag bør suppleres således, at man tager udgangspunkt i en identifikation af succeskriterier for de forskellige programmer i stedet for generelle og meget overordnede kontrollister, der kan vise sig ikke at være tilstrækkelig effektiv.

Regeringen støtter en øget resultatorientering af samhørighedspolitikken og en styrkelse af evaluering af programmerne. I det omfang, at det kan dokumenteres under anvendelse af rimelige ressourcer, bør de enkelte programmer gøre rede for, i hvilket omfang de har bidraget til opnåelsen af målsætningerne under Europa 2020 strategien. Dette gælder især for konvergensregionerne, der modtager de største midler.

Regeringen er positiv overfor en øget anvendelse af finansielle instrumenter, da dette kan bidrage til at opnå en større effekt indenfor en reduceret budgetramme. Regeringen ønsker ligeledes, at reglen om automatisk betalingsfrigørelse ikke svækkes yderligere.

Regeringen støtter tematisk koncentration som middel til mere effektivt at fremme beskæftigelse og økonomisk vækst gennem fokus på innovation, konkurrenceevne, grøn omstilling, bekæmpelse af klimaforandringer og ressourceeffektivitet.

Regeringen ser således gerne, at samhørighedsmidlerne i højere grad end i dag målrettes til støtte af den EU's vækst- og beskæftigelsesstrategi (Europa2020) samt tiltag med europæisk merværdi, for eksempel indenfor energiområdet. Investeringer i vækst og beskæftigelse bør være en mulighed inden for alle temaer, for eksempel i form af tværgående prioriteter.

Regeringen ser gerne, at proportionalitetsprincippet fremhæves stærkere og at mindre programmer således opnår den nødvendige fleksibilitet til at rette imod de enkelte regioners udfordringer og muligheder.

Regeringen lægger vægt på, at det tilstræbes, at den nye struktur for programmeringen ikke gør forvaltningen tungere end det nuværende system. Reglerne for støtteberettigelse bør forenkles yderligere og kontrollen af programmer bør differentieres på baggrund af de opnåede resultater – under hensyntagen til principperne for sund finansforvaltning. Kommissionens forslag om forenkling i forhold til støttemodtagere er positivt, men bør også omfatte forvaltningsmyndighederne; navnlig for konkurrenceevneregioner, der modtager forholdsvis små midler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets partier (i afventen af Folketingets Europaudvalgs konstituering) den 7. oktober 2011 samt for Folketinget Europaudvalg den 9. december 2011 og den 20. april 2012. Der er fremsendt grund- og nærhedsnotat den 21. november 2011.